

Довідка
про моніторинг стану роботи зі здобувачами освіти
Білоцерківської спеціальної школи №19,
які схильні до правопорушень

Сьогодні надто актуальною виступає проблема зростання правопорушень серед дітей та підлітків. Профілактика правопорушень неповнолітніх є проблемою не тільки батьків, а й педагогів, бо вона пов'язана з вирішенням певного кола виховних завдань. Тому в цій справі особливе місце має зайняти рання профілактика, яка має розпочинатись вже з дитячого садка й початкових класів школи, коли закладаються основи характеру, ставлення до оточуючих, поведінки в побуті.

У своїй роботі педагогічний колектив закладу освіти керується Законом України «Про освіту» (Про загальну середню освіту), Законом «Про охорону дитинства». У своїй діяльності навчальний заклад керується розпорядженнями управління освіти і науки Білоцерківської міської ради та власним Статутом.

Робота педагогічного колективу щодо попередження злочинності та правопорушень серед здобувачів освіти планується щорічно та поєднується з системою всієї виховної роботи у закладі та планами спільної роботи зі ССД та відділу національної поліції з ювенальної превенції. План розроблено за місяцями, кожен з яких передбачає такі напрямки роботи: профілактична робота, робота з батьками, правовий всеобуч, соціально-психологічна робота, робота з педагогами.

Педагогічна практика стверджує, що серед учнів все більше стає важковиховуваних. Таку категорію дітей класифікують як діти та підлітки з нестандартною (девіантною) поведінкою. Першопричиною, яка призводить до відхилень у поведінці, є ігнорування особливостей цього вікового періоду, недооцінка дорослими глибоких вікових суперечностей у розвитку підлітка.

Тому важливого значення набуває профілактична та корекційна робота соціально-психологічної служби загальноосвітньої школи. Основною виконавчою ланкою в цій системі є шкільна рада профілактики правопорушень, мета й завдання якої – створення умов зі сприяння соціальному зростанню молоді, утвердженню свідомості і високогуманних принципів, утілених у праві, підвищення соціальної активності в діяльності, спрямованої на запобігання правопорушенням.

Як варіант, вирішення проблеми є пропагування й залучення молоді до фізичного виховання й спорту, до участі в гуртках, різних виховних заходах, екскурсіях та походах по рідному краю. Водночас, педагогічні працівники і психологічна служба закладу тісно співпрацюють із родинами, де знаходяться діти, поведінка яких підлягає корекції (відвідують таких учнів вдома, проводять бесіди з батьками, надають консультації у вихованні «важких підлітків», залучають батьків і здобувачів до участі у позакласних заходах). Система роботи закладу з важковиховуваними учнями поєднується із системою національного виховання і передбачає цілеспрямовану, планову, взаємопов'язану, керовану діяльність складових її частин.

Одним з найважливіших питань виховної роботи Білоцерківської спеціальної школи №19 є питання превентивного виховання та запобігання злочинності серед неповнолітніх.

Система превентивного виховання («превентивний» з латин. - запобіжний) це керована діяльність, яка забезпечує теоретичну і практичну реалізацію заходів

превентивного характеру, спрямованих на попередження, подолання відхилень у поведінці школярів і запобігання розвитку різних форм їх асоціальної, аморальної поведінки.

Одним з основних аспектів право виховної роботи педагогічного колективу нашого закладу є формування у здобувачів освіти правової культури поведінки. Саме її відсутністю характеризуються неповнолітні правопорушники. Адже, як правило, учні, які добре поведуться в школі, в більшості так само ведуть себе і за її межами. Хто привчився й звик виконувати правила для учнів, той легко виконуватиме й успішні правила суспільства. Тому першочерговими заходами з формування в здобувачів освіти культури поведінки в нашого закладу є наступні:

1. Розроблено Загальні правила поведінки учнів закладу, які опрацьовуються на годинах спілкування та виховних годинах з учнями групи ризику.

2. В закладі ведеться облік і контроль за відвідуванням навчальних занять учнями з девіантною поведінкою. Щотижня аналізуються ці дані, вживаються відповідні заходи.

3. Ведеться постійний облік та контроль охопленості учнів заняттями в гуртках та спортивних секціях. У класах учні мають постійні і тимчасові громадські доручення.

4. У закладі створена і діє психолого-педагогічна служба для здобувачів освіти та батьків.

5. Системною є профілактична робота з учнями, які стоять на внутрішкільному обліку:

- за кожним з них закріплено вихователя (класного керівника), який проводить індивідуальну роботу;
- на кожного учня заведена індивідуальна картка, ведеться робота психолога;
- стан роботи з цими учнями заслуховуються на нарадах при директорові, на засіданнях МО класних керівників.

6. Класними керівниками, класоводами та адміністрацією закладу проводиться постійна індивідуальна робота з учнями.

7. Проводиться планомірна робота з батьками за допомогою онлайн ресурсів.

Основна виконавча ланка всієї системи право виховної роботи – це класоводи, класні керівники. У цій роботі забезпечуються наступність з 1 по 10 класи, що сприяє глибшому вивченню особистості, а значить, і добору найефективніших засобів впливу. В основу системного підходу до здійснення виховного процесу в закладі покладено диференційований підхід, врахування вікових особливостей дітей. Соціальний педагог веде наступну документацію:

- Алгоритм роботи з дітьми, які потребують підвищеної педагогічної уваги;
- Програма вивчення сім'ї учня;
- Документація з профілактики правопорушень;
- Картка обліку учня, який стоїть на внутрішньошкільному обліку;
- Доповідна класного керівника щодо постановки учня на внутрішньошкільний облік.

З початку навчального року класоводами та класними керівниками класів виявлено 5 неповнолітніх, які потребують підвищеної педагогічної уваги, а саме: Мельніченко З.О. (10 клас), Богданюк М.Р. (6-А клас), Грищенко Н.Є. (6-А), Кисіль О.В. (5-А клас), Фоменко П.Р. (8-Б). Всі ці учні стоять на внутрішкільному обліку за порушення дисципліни, схильності до крадіжок та бродяжництва.

Протягом навчального року соціальний педагог разом з класними керівниками відвідували учнів вдома, проводили профілактичні бесіди з учнями та їх батьками, залучали до позакласної роботи та участі в роботі гуртків.

Психологічна служба здійснює систематичний контроль за відвідуванням гуртків та уроків. Соціальний педагог та практичний психолог проводять індивідуальні та групові консультації, психодіагностику індивідуальних особливостей та емоційної сфери дітей даної категорії; організовують години спілкування, виховні заходи, практичні заняття з проблем попередження насильства, профілактики шкідливих звичок, пропаганди здорового способу життя, здійснюють постійний психологічний супровід дітей, які потребують підвищеної педагогічної уваги.

Певну роль у профілактиці правопорушень серед учнів закладу відіграє шкільна рада профілактики правопорушень, яка створена наказом директора школи від 02.09.2024 року № 111. Робота ради профілактики планується на рік.

На засіданнях Ради розглядалися випадки порушення поведінки учнями, схильними до порушень дисципліни, пропусків занять без поважних причин.

Так, за минулий час соціальним педагогом школи складено шкільний банк даних про дітей контрольованої групи, з метою поглиблення інформації про дітей контрольованої групи, проведені бесіди з класними керівниками та вчителями-предметниками, оброблені результати діагностування та надані рекомендації класним керівникам. Проведені психолого-педагогічні спостереження за поведінкою учнів. Разом з класними керівниками соціальний педагог та практичний психолог закладу освіти велику увагу приділяють роботі з попередження насильства в сім'ї та учнівських колективах.

Педагогічний колектив школи в роботі з попередження насильства в сім'ї керується Законом України «Про попередження насильства в сім'ї» та «Порядок розгляду звернень щодо фактів жорстокого поводження з дітьми», з якими були ознайомлені на методичному об'єднанні класних керівників, вчителів початкових класів. В документації практичного психолога з питань роботи по попередженню насильства в сім'ї існує журнал обліку заяв та повідомлень з приводу жорстокого поводження з дітьми або реальної загрози його вчинення. В класних куточках та на шкільному стенді розміщена інформація з вказівкою точної адреси та контактних телефонів служб до яких необхідно звертатися у випадках загрози насильства або виявлення насильства в сім'ї. Протягом року проводилося відвідування сімей, де склалися несприятливі умови виховання та дітей контрольованої категорії.

Практичним психологом відслідковуються прояви різних форм агресивності у школярів та проводиться моніторинг результатів профілактики агресивної поведінки з учнями.

Протягом періоду з учнями проводились індивідуальні та групові консультування, виховні години «Правопорушення серед неповнолітніх», «Небезпека вживання алкогольних та наркотичних засобів», «Злочин і підліток», бесіди, круглі столи.

Психологічною службою розроблено план заходів щодо профілактики булінгу в учнівському середовищі. Відповідно соціальним педагогом Бойко А.І. проведено таку роботу:

- Складання порад «Як допомогти дітям упоратися з булінгом»;
- Тренінгові заняття «Профілактика булінгу в учнівському середовищі»;
- Круглий стіл «Кібербулінг та його наслідки»;

- Перегляд відео презентацій «Булінг в школі. Як його розпізнати», «Кібербулінг або агресія в Інтернеті. Способи розпізнання і як захистити дитину від нього»;
- Анкетування для учнів «Що таке булінг?»;
- Вивчення законодавчих документів, практик протидії цькуванню;
- Перегляд відео-роликів «Булінг у школі та як з ним боротися – говоримо з Уповноваженим Президента України...», «Зупиніться!!! Моя історія про булінг та кібербулінг».

Практичним психологом Рибак О.В. розроблено такі заходи:

- Профілактично-просвітницька, корекційно-розвивальна робота з учасниками освітнього процесу;
- створення бази інструментарію для діагностування рівня напруги, тривожності в учнівських колективах;
- розробка пам'ятки «Скажемо насиллю НІ!»;
- поради батькам, як зменшити ризик булінгу та кібербулінгу для своєї дитини.

Соціальний педагог та практичний психолог здійснюють контроль за навчанням та поведінкою здобувачів освіти, які схильні до правопорушень та проводять профілактичну та корекційну роботу з ними. Учні цієї категорії перебувають під патронатом класного керівника, під соціальним супроводом соціального педагога. Щоденно здійснюється контроль за станом відвідування ними уроків, проводиться корекційна робота психологом, раз на місяць із сім'ями даних учнів проводить зустріч заступника директора з виховної роботи Тарганенко О.Г. У школі батьки можуть отримати консультацію з усіх проблемних питань соціального, правового, педагогічного характеру.

Супровідна документація соціального педагога та практичного психолога ведеться згідно з вимог.

Соціальний педагог

Анна БОЙКО

Заступник директора з НВР
ТАРГАНЕНКО

Олена